

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

صدایی به وسعت قاره سیاه

گفت‌وگو با محمد برازا،

مدیر رادیو سواحیلی معاونت برون‌مرزی رسانه ملی

❖ گفت‌وگو از: پریسا پیران
کارشناس روابط عمومی معاونت برون‌مرزی

اشاره

رادیو سواحیلی در ۱۰ دی ۱۳۷۳ با نیمساعت برنامه زنده فعالیت خود را آغاز کرد که اکنون این زمان به سه ساعت پخش زنده برنامه در سه بخش صبحگاهی، نیمروزی و شامگاهی افزایش یافته است. این رادیوی برون مرزی سعی بسیار دارد تا مخاطبان خود را با مسائل ایران و آفریقا و سوءاستفاده‌های جهان استکبار به ویژه آمریکا از مجامع بین‌المللی آشنا کند.

مخاطبان این رادیو به جمعیتی بالغ بر ۱۰۰ میلیون نفر می‌رسند که بیشتر در حوزه‌ای به وسعت مناطق شرق و مرکز آفریقا و همچنین، حوزه خلیج فارس و کشورهای تانزانیا، کنیا، اوگاندا، رواندا، بروندي، کنگو کینشازا و برازاویل، مالاوی، موزامبیک، زامبیا، آنگولا و حتی عربستان، امارات متحده عربی و قطر زندگی می‌کنند و به فعالیت می‌پردازند. مردم مناطق تحت پوشش رادیو سواحیلی بیشتر مسلمان سنی مذهب بوده و درصد کمی از آنها در زمره شیعیان و پیروان سایر ادیان قرار دارند.

همچنین، به خاطر ارتباط تاریخی که از زمان مهاجرت شیرازی‌ها به شرق آفریقا میان ایران و این کشورها ایجاد شده، آنها علاقه خاصی به ایران و فرهنگ آن پیدا کرده‌اند و با اینکه رادیو سواحیلی یک رادیوی اسلامی است، اما شنوندگان مسیحی بسیاری دارد که توسط برنامه‌های این رادیو مانند: راهی به سوی نور، جوانی و شور زندگی، جهان اسلام، فرصت‌ها و چالش‌ها، پرسش و پاسخ و ما و شنوندگان به اسلام علاقه‌مند و با بسیاری از مسائل دینی آشنا شده‌اند.

محمد برازا اهل کنیا و دارای درجه کارشناسی در رشته الهیات است و در حال حاضر، مدیریت رادیوی سواحیلی که یکی از رادیوهای شبکه رادیوهای عربی و آفریقای معاونت برون‌مرزی است، برعهده دارد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

اسلامی در روز سه‌شنبه، پاسخ به نامه‌ها در روز چهارشنبه، ایران در هفته‌ای که گذشت در روز چهارشنبه و هنر معماری و فرهنگ ایرانی در روز پنج‌شنبه به مدت ۱۰ دقیقه از رادیو پخش می‌شود. ساعت پخش برنامه‌های این رادیو در نوبت صبحگاهی ۷:۳۰ تا ۸:۳۰ (به وقت محلی ۷ تا ۸)، در نوبت نیمروزی ۱۲ تا ۱۳ (به وقت محلی ۱۱:۳۰ تا ۱۲:۳۰) و در نوبت شامگاهی ۲۱ تا ۲۲ (به وقت محلی ۲۰:۳۰ تا ۲۱:۳۰) است.

● چه تدبیری برای کاهش تأثیر اختلاف زمانی ایران و مخاطبان هدف خود اندیشیده‌اید؟

● میزان تولید و پخش روزانه برنامه‌های رادیو سواحیلی چگونه است؟

■ برنامه‌هایی که هر روز در حال پخش است، عبارتند از: گزارش‌های خبری و مصاحبه هر روز به مدت ۷ دقیقه، مطبوعات به مدت ۴ دقیقه، راهی به سوی نور به مدت ۱۰ دقیقه، تقویم تاریخ به مدت ۵ دقیقه و خبرهای کوتاه به مدت ۲ دقیقه.

برنامه‌های رویدادهای آفریقادار هفته در روز شنبه، آموزش زبان فارسی در روز یکشنبه، جهان ورزش در روز دوشنبه، کار در اندیشه و فرهنگ

● با تشکر از فرصتی که در اختیار ما گذاشتید، بفرمایید از چه زمانی همکاری خود را با معاونت برون‌مرزی رسانه ملی آغاز کردید؟

■ من اهل کشور کنیا و دارای درجه کارشناسی الهیات هستم. همکاری خود را با رادیو سواحیلی در دسامبر سال ۱۹۹۴ همزمان با افتتاح این رادیو آغاز کردم. در آن زمان، به‌عنوان گوینده و نویسنده فعالیت می‌کردم و پس از یک سال به سمت مدیریت این رادیو منصوب شدم.

● مذهب شما در حال حاضر چیست؟

■ من مسلمان هستم و مذهب شیعه است.

■ با توجه به اینکه ساعت مناطق تحت پوشش تنها نیم ساعت با ایران تفاوت دارد، از لحاظ پخش در آن مناطق مشکل خاصی وجود ندارد. فقط در شش ماهه اول سال شمسی در ایران ساعت تغییر می‌کند که آن هم بر ساعت پخش در مناطق تحت پوشش تأثیری ندارد.

● **در طراحی و تولید برنامه‌ها و ارائه اخبار و اطلاعات از چه منابع خبری استفاده می‌کنید؟**

■ در خصوص خبرهای داخلی از خبرهای گروه خبر و تفاسیر برون‌مرزی تغذیه می‌شویم. در مورد خبرهای منطقه تحت پوشش خبرنگاران مختلف در کشورهای هدف، این اخبار را به ما مخابره می‌کنند. در برخی موارد از اینترنت و سایر شبکه‌های خبری استفاده می‌کنیم. همچنین، با توجه به رخدادهای کشورهای تحت پوشش با کارشناسان، سیاستمداران و مسئولان ذیربط مصاحبه و در اخبار رادیو منعکس می‌کنیم.

رادیو سواحیلی ایران در راستای نیازهای مادی و معنوی شنوندگان خود برنامه پخش می‌کند که این مسئله در رادیوهای رقیب غربی دیده نمی‌شود؛ چرا که آنها بیشتر در جهت نیازهای مادی مخاطبان برنامه پخش می‌کنند.

● **آیا رادیوی شما خبرنگار محلی هم دارد؟**

■ بله. خبرنگاران ما در شهرهای دارالسلام، زنگبار، نایروبی، مومباسا، کینشازا، برازاویل، کامپالا، بوجومبورا و کیگالی مستقر هستند و رویدادهای مختلف را در مناطق تحت پوشش رصد کرده و پس از تحلیل، خلاصه آن را به‌طور روزانه برای ما مخابره می‌کنند.

● **آیا تاکنون از مخاطبان برنامه‌های خود نظرسنجی هم کرده‌اید؟**

■ بله. چند بار از طریق ارسال برای مخاطبان، نظرسنجی کرده‌ایم و یا خود مخاطبان با تماس‌های تلفنی نظرها یا نیازهای خود را بیان کرده‌اند. یکی از مهم‌ترین نیازهای شنوندگان شنود مناسب بوده که با اقدامات انجام‌شده بهبود یافته است.

● **از چه برنامه‌هایی بیشتر استقبال می‌شود و این برنامه‌ها چه تأثیری بر مخاطبان شما گذاشته است؟**

■ برنامه‌های دینی و برنامه‌هایی که با مشارکت خود شنوندگان تهیه می‌شود؛ مانند **ما و شنوندگان** و برنامه‌های منعکس‌کننده دیدگاه‌ها و مسائل مربوط به ایران و انقلاب اسلامی. تأثیر برنامه‌های رادیو سواحیلی بر روی شنوندگان به نحوی بوده است که چند تن از مخاطبان به دین اسلام گرویده و یا دیدگاه‌های قبلی آنها نسبت به جمهوری اسلامی ایران اصلاح شده است.

● **چه برنامه‌هایی از رادیوی شما به‌صورت زنده پخش می‌شود؟**

■ بخش اخبار، تفاسیر سیاسی و مروری بر مطبوعات به‌صورت زنده از رادیو سواحیلی پخش می‌شوند.

● **آیا برای افزایش ساعت پخش رادیو سواحیلی تدابیری اندیشیده‌اید؟**

■ فعلاً نه. در حال حاضر ما به دنبال افزایش ساعت پخش رادیو نیستیم، بلکه به بهبود کیفیت برنامه‌ها می‌پردازیم تا مشکلات فعلی را برطرف کنیم و به کیفیت مطلوب در زمینه شنود و راه‌حلی برای مشکلات

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

موجود دست یابیم و سپس به کمیت و افزایش زمان پخش می‌پردازیم.

● رادیوی شما چه ویژگی و مزیت رقابتی نسبت به رادیوهای مشابه سواحیلی زبان دارد؟

■ **رادیو سواحیلی** ایران در راستای نیازهای مادی و معنوی شنوندگان خود برنامه پخش می‌کند که این مسئله در رادیوهای رقیب غربی دیده نمی‌شود؛ چرا که آنها بیشتر در جهت نیازهای مادی مخاطبان برنامه پخش می‌کنند. همچنین، رادیوی ما برخلاف دیگر رادیوهای جهان بدون هیچگونه غرض‌ورزی اخبار روز جهان را به‌طور واقعی و غیرمغرضانه پخش می‌کند.

● نظر به علاقه‌مندی مردم آفریقا به مبانی دین اسلام تا چه حدی برای ترویج و تبلیغ اسلام در این منطقه برنامه‌ریزی کرده‌اید؟

■ ما برای تأمین نیازهای اسلامی و مذهبی مردم مناطق تحت پوشش برنامه‌هایی متنوع با مضامین دینی تدارک دیده‌ایم. همچنین، پس از جمع‌آوری و بررسی نظرهای شنوندگان با توجه به نیازهای ابرازشده اقدام به برنامه‌سازی می‌کنیم.

● چه عاملی باعث شد که شما به فکر طراحی و راه‌اندازی پایگاه اطلاع‌رسانی رادیو سواحیلی بيفتيد؟

■ با توجه به وجود مشکل شنود احساس کردیم برای رساندن صدای جمهوری اسلامی به مخاطبانی که ساکن در مناطقی هستند که ضعف صدا وجود دارد نیاز است که سایت اینترنتی راه‌اندازی کنیم. همچنین، با توجه به پیشرفت فناوری لازم بود که چنین ابزاری در اختیار داشته باشیم تا بتوانیم برای رساندن صدا با کیفیت مطلوب به کسانی که این ابزار را در اختیار داشته و امکان استفاده از آن را دارند اقدام کنیم. البته تعداد زیادی از شنوندگان رادیو در مناطق خارج از منطقه تحت پوشش زندگی می‌کنند که برای برطرف کردن نیازهای آنها لزوم استفاده از اینترنت وجود داشت. با توجه به اینکه

برخی مخاطبان در ساعات‌های پخش زنده امکان دستیابی به برنامه‌های ما را ندارند، اینترنت این امکان را برای آنها فراهم می‌کند تا بتوانند در ساعات فراغت خود به متن برنامه‌های آرشیو شده یا حتی صدای برنامه دسترسی داشته باشند.

● پایگاه اطلاع‌رسانی رادیو سواحیلی بیشتر شامل چه بخش‌ها و محتوایی است؟

■ سایت **رادیو سواحیلی** شامل برنامه‌های برگزیده رادیو، بیانات رهبر فرزانه انقلاب، اظهارات رئیس‌جمهوری اسلامی ایران و مقالات مختلف در زمینه‌های خبری، مذهبی، سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و... است.

● آیا از میزان استقبال و رضایت کاربران سایت رادیو سواحیلی مطلع هستید؟

■ بله. تا حدی برای آنها رضایت‌بخش است؛ اما باز هم تلاش می‌کنیم تا این تعداد افزایش یابد و به رضایت هرچه بیشتر دست یابیم.

● کسانی که ایمیل می‌فرستند یا نامه می‌نویسند، غالباً از میان کدام گروه‌های اجتماعی هستند؟

■ هر دو گروه نخبگان دانشگاهی و مخاطبان عام از شنوندگان **رادیو سواحیلی** هستند که برای رادیو ایمیل یا نامه ارسال می‌کنند و با رادیوی ما در ارتباط‌اند.

● برنامه‌های آینده رادیو سواحیلی چیست؟

■ از مواردی که ذکر شد، معلوم می‌شود که بزرگ‌ترین چالش رادیوی ما مشکل شنود از طریق موج کوتاه است. بنابراین عمده تلاش ما به سمت رفع این مشکل بوده تا برنامه‌ها حتی‌الامکان از طریق موج FM پخش و دریافت شوند که این امر در آینده نیز ادامه می‌یابد. کیفیت و محتوای برنامه‌ها نیز با توجه به نظرهای شنوندگان و کارشناسان مطلع در امر رسانه و نیز کارشناسان محلی در زمینه‌های مذهبی، فرهنگی و سیاسی ارتقا می‌یابد.